

Samenvatting van het persbericht in duidelijke taal

Na kap van bomen niet genoeg nieuwe bomen

Leiden, 22 februari 2021

Als je in Leiden een boom kapt, moet je een nieuwe boom terugzetten die net zo veel waarde voor de natuur heeft als de oude boom. Dat staat in de regels van de gemeente. Maar dat gebeurt niet altijd. Dat ontdekten onderzoekers voor de gemeenteraad van Leiden.

De gemeenteraad maakt de regels in Leiden en wil weten of die regels goed werken en of iedereen zich eraan houdt. Onderzoekers hebben voor de gemeenteraad gekeken naar de regels voor het kappen van bomen. Daar gaan dingen mis.

Dit zijn de regels als je bomen wilt kappen:

Soms staan bomen in de weg. Bijvoorbeeld bij het bouwen van een huis. Dan mag een bouwer die bomen kappen, maar dan moet hij wel op een andere plek bomen terugplanten. De nieuwe bomen moeten net zo goed zijn voor de natuur als de oude bomen. Je mag niet een dikke boom kappen en er een dun boompje voor terugplanten.

Bomen kosten geld. Hoe beter de boom, hoe duurder. Als iemand bomen wil kappen, moet hij uitrekenen wat de nieuwe bomen kosten die hij moet terugplanten. Dat bedrag moet hij vooruit betalen aan de gemeente. Anders krijgt hij geen vergunning. Dat geld krijgt hij pas weer terug als hij de nieuwe bomen heeft neergezet. De pot geld heet het Bomenfonds.

Onderzoek: het gaat niet altijd goed

Dat zijn de regels. Maar die werken niet altijd goed, ontdekten de onderzoekers. Wat gaat er mis?

- Bouwers die bomen kappen, stoppen vaak wel geld in het Bomenfonds voor nieuwe bomen. Maar ze planten niet altijd genoeg nieuwe bomen. Bijvoorbeeld omdat er onvoldoende plek is. Of omdat ze het te veel gedoe vinden. Hun geld blijft in de pot. Er komen geen nieuwe bomen.
- De gemeente kapt zelf ook bomen. Bijvoorbeeld voor een nieuwe weg of een schoolgebouw. Ook de gemeente moet geld in het Bomenfonds storten en nieuwe bomen planten. De gemeente komt niet altijd de afspraken na.
- De gemeente moet controleren of bouwers de nieuwe bomen wel planten. Maar dat doet de gemeente niet genoeg. Bouwers die geen bomen planten, krijgen geen waarschuwing.
- Als een bouwer geen nieuwe bomen heeft geplant, moet de gemeente dat zelf doen. Daar kan het geld in het Bomenfonds voor gebruikt worden. Dan blijven er genoeg bomen in Leiden. Maar het lukt de gemeente niet om al die bomen te planten.
- De gemeente heeft het geld uit het Bomenfonds ook gebruikt om bestaande bomen beter te verzorgen. Dat is op zich goed maar daar is het geld niet alleen voor bedoeld. Het geld is volgens de onderzoekers vooral bedoeld voor nieuwe bomen.

Het gaat daarom in Leiden niet goed met de bomen. Dikke en oude bomen worden gekapt. Er komen minder bomen voor terug. En die zijn vaak ook jonger en dunner en dus minder goed voor de natuur. We moeten dan nog een tijd wachten voordat ze net zo goed voor de natuur zijn als de gekapte bomen.

Wat kan de gemeente beter doen?

De onderzoekers hebben de gemeenteraad verteld wat er beter kan. Zo blijven er genoeg goede bomen in Leiden:

- De gemeente moet beter opschrijven wie bomen moet planten, hoeveel bomen dat zijn en waar die komen.
- De gemeente moet veel vaker kijken of er nieuwe bomen staan op de afgesproken plekken. En of de waarde van die bomen groot genoeg is.
- De gemeente moet iedereen aan de afspraken houden. En ze moeten zelf ook de bomen planten die ze beloofd hebben.

De gemeente heeft een paar maanden geleden nieuwe regels opgesteld. Die gaat de gemeenteraad bespreken. De onderzoekers hopen dat de gemeenteraad de regels beter gaat maken.

Wie zijn de onderzoekers voor de gemeenteraad?

De onderzoekers die hebben gekeken naar de regels voor bomen, zitten in de Rekenkamercommissie. Dat is een groep van zeven mensen die voor de gemeenteraden van Leiden en Leiderdorp onderzoeken of de gemeente goed bezig is. Doen zij wat ze moeten doen, doen ze dat goed en houden ze zich aan de regels?

Wat ze ontdekken, vertellen ze aan de gemeenteraad. Die kan dan bijvoorbeeld betere regels of plannen maken. Ze deden bijvoorbeeld onderzoek naar het bedrijventerrein Bio Science Park. Ze onderzochten hoe de gemeente reageert op klachten van inwoners. En ze keken naar de plannen voor het bouwen van huizen.